

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Kunskapsakademin i Sundsvalls kommun

Utbildningsföretaget Scandiacus AB

2011-03-28

Skravsvägen 7

1 (12)

865 51 Ankarsvik

Dnr 44-2010:5057

Tillsyn i den fristående grundskolan Kunskapsakademin

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Kunskapsakademin skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Kunskapsakademin bedriver en verksamhet som på många sätt sätter eleverna i fokus. Rektorn är insatt i verksamheten och tar ett tydligt ansvar för att den är fokuserad på elevernas utveckling och lärande. Undervisningen anpassas till stor del efter elevernas individuella behov och förutsättningar och eleverna stimuleras och tränas i att ta ansvar för sina studier. Skolinspektionen bedömer även att Kunskapsakademin har höga förväntningar på eleverna. Av tillsynen framgår vidare att skolans målsättning är att stimulera eleverna att nå längre än endast målen för godkänt.

Skolinspektionen konstaterar dock att det finns ett antal brister och förbättringsområden på Kunskapsakademin som behöver åtgärdas för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Skolan måste anstränga sig för att anställa behöriga lärare eftersom en stor andel av den undervisande personalen saknar lärarutbildning. En annan angelägen åtgärd är att skolans utrustningsnivå i slöjd, teknik och kemi behöver förbättras.

Vidare behöver samverkan på skolan utvecklas mellan den undervisande personalen dels med tanke på det ämnesintegrerade arbetssättet som skolan bedriver, dels med tanke på att en stor andel av personalen saknar lärarutbildning.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsakademin identifierat följande brist som ska åtgärdas

- Rektorn måste ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat inom ramen för kvalitetsarbetet (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 2.8 Rektors ansvar, förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen eftersom utrustningsnivån inte är tillräcklig i alla ämnen (9 kap. 2 § skollagen, förordningen om kursplaner i grundskolan).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte i alla avseenden författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsakademin identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- I ett flertal ämnen saknar den undervisande personalen utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.
- De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen behöver förbättras.
- Samverkan mellan den undervisande personalen behöver förbättras.
- Rektorn behöver säkerställa att elevernas behov av särskilt stöd utreds och att åtgärdsprogram utarbetas i de fall utredningen visar att särskilt stöd behövs.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 30 juni 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Eva Edlund.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Stina Johansson
Utredare

Mårten Olsson
Utredare

Kopia till

Sundsvalls kommun

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan****Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Kunskapsakademin**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kunskapsakademin den 1–3 mars 2011.

Huvudmannen för Kunskapsakademin får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Kunskapsakademin, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever, elevhälsoteam samt företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sundsvalls kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte använt sig av den rätten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Kunksapsakademin

Kunksapsakademin	Antal elever
Fristående grundskola	97

Källa: Skolans rektor

Skolinspektionen godkände Kunksapsakademin som en fristående grundskola för årskurserna 6–9 genom beslut (43-2008:1007) den 21 november 2008. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan i det offentliga skolväsendet. Skolan har en allmän inriktning. Huvudmannen har fått utökat godkännande att bedriva verksamhet även för de lägre årskurserna. Eventuellt kommer verksamheten för dessa årskurser att påbörjas höstterminen 2011.

Huvudman för skolan är Utbildningsföretaget Scandiacus AB med organisationsnummer 556783-4444.

Verksamheten vid Kunksapsakademin startade läsåret 2009/10 och omfattar årskurserna 6–9. Skolan har i sin ansökan om tillstånd angett att man kommer att följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationella kursplanerna.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 97 elever. Alla elever är folkbokförda i Sundsvalls kommun.

Skolan bedriver mycket av sin undervisning i form av elevuppdrag där i första hand de samhälls- och naturorienterande ämnena integreras. Syftet med arbetssättet är att skapa kontakter mellan skolan och samhället utanför.

Tillsynsprotokoll för Kunskapsakademin

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☒

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Avgifter

☐

Rektors beslutsfattande

☐

Huvudmannaskap och tillstånd

☐

Stabilitet

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att tillse att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Tillsynen visar att en stor del av den undervisande personalen inte har lärarutbildning. Detta gäller främst i de praktisk-estetiska ämnena. Det gäller även den personal som bedriver undervisning i de så kallade akademierna, vilket motsvarar elevens val, som hålls en eftermiddag i veckan. Skolan har för vissa av akademierna valt att anlita externa personer som rektorn menar kan ge fördjupade kunskaper inom olika områden. Skolinspektionen vill framhålla att det för all undervisning, även för elevens val, ska finnas en för ämnet behörig lärare som kan säkerställa att undervisningen och den pedagogiska planeringen utgår från kursplaner och läroplan. Detta hindrar inte att utomstående personer kan medverka i undervisningen.

Av intervju med rektorn framkommer vidare att han inte har fullständig kännedom om all undervisande personals utbildning och behörighet. Skolan måste vidta kraftfulla åtgärder för att anställa lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen behöver förbättras.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och 7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Kunskapsakademin upprättas det i samband med utvecklingssamtal individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (IUP) för alla elever.

De IUP som Skolinspektionen tagit del av varierar i kvalitet. De flesta omdömen ger god information om elevernas måluppfyllelse medan andra saknar en tydlig koppling till de nationella målen. Det finns exempel på skrivningar i skriftliga omdömen som inte rör nationella mål. I ett exempel anges "ibland tror jag att du och X tävlar om vem som kan minst. Åtminstone låter det så." Sådana kommentarer är inte relevanta i skriftliga omdömen eftersom de inte rör målen för ämnet. I vissa exempel är de framåtsyftade delarna av IUP mycket informativa och ger eleven god ledning vad som krävs för att nå högre mål medan andra exempel är alltför kortfattade, i ett exempel anges "utmana dig själv mer, fortsatt vara positiv".

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar samt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

På Kunskapsakademin bedrivs ett utvecklingsarbete som beskrivs i dokumentet *Utvecklingsarbete på Kunskapsakademin*. I dokumentet beskrivs utvecklingsområden och utvärderingar, i första hand avseende skolans arbetssätt med uppdragsperioder. Dokumentet uppfyller inte kraven på en kvalitetsredovisning eftersom det saknas en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Vidare saknas en dokumenterad uppföljning och utvärdering av skolans plan mot kränkande behandling.

Skolan följer elevernas kunskapsutveckling på individnivå, däremot görs inga utvärderingar av skolans samlade resultat i förhållande till de nationella målen på grupp- eller skolenivå. Även om skolan har bedrivit sin verksamhet under relativt kort tid är det viktigt att skolan inom ramen för sitt kvalitetsarbete följer upp och utvärderar de resultat som finns, till exempel betygsresultat.

Enligt den nya skollagen (2010:800), som ska tillämpas från och med den 1 juli 2011, krävs inte att skolan ska upprätta en kvalitetsredovisning. Däremot ska skolan bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som även ska dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte utgår från eller omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen eftersom utrustningsnivån inte är tillräcklig i alla ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen och förordningen om kursplaner för grundskolan

Motivering:

Enligt kursplanen i slöjd ska eleverna i slutet av det nionde skolåret bland annat kunna arbeta efter olika instruktioner, välja lämpliga arbetsmetoder samt hantera redskap och verktyg på ett funktionellt sätt vid genomförandet av arbetet i slöjd. Bedömningen av elevens kunskaper ska bland annat gälla förmågan att välja och hantera olika redskap, verktyg, material och arbetsmetoder för att lösa problem och uppgifter samt förståelsen av hur material och bearbetningsmetod är relaterade till varandra.

Skolan har begränsat med verktyg och maskiner för att kunna arbeta med trä och metall enligt kursplanens intentioner. Vid intervjuer med lärare framkommer att man inte kan genomföra alla undervisningsmoment i teknik. Vidare har skolans dragskåp inte installerats ännu varför laborativa moment i kemi som kräver dragskåp inte kan genomföras på skolan. Skolinspektionen bedömer att Kunsapsakademins utrustningsnivå begränsar elevernas möjligheter att göra egna val och nå högre mål i framför allt slöjd men delvis även i teknik och kemi.

Kunsapsakademin bedriver undervisning i årskurs 9 där eleverna ska få kunskaper och färdigheter i ovanstående ämnen i förhållande till kursplanernas mål att uppnå vid årskursens slut. Eleverna i årskurs 9 måste därför ges förutsättningar att nå dessa mål. Kunsapsakademin måste därför vidta åtgärder för att förbättra tillgången till utrustning.

Skolan har i viss mån försökt kompensera utrustningsnivån med att eleverna får åka till Mittuniversitetet på studiebesök för att närvara vid laborationer och experiment i kemi. Givetvis är det positivt med sådana initiativ men skolan måste ändå försäkra sig om att eleverna får tillgång till undervisning där utrustningsnivån är sådan att alla undervisningsmoment kan genomföras och eleverna ges förutsättningar att nå så långt som möjligt.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans personal behöver samverka i större utsträckning för att eleverna ska nå utbildningsmålen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen och Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

På Kunskapsakademin hålls varje vecka ett utvecklingsmöte, ett personalmöte där de lärare som undervisar i de teoretiska ämnena samt rektor deltar. Den personal som undervisar i de praktisk- estetiska ämnena samt i skolans så kallade akademier ges inte möjlighet att delta på utvecklingsmötena. Det finns inte heller något annat gemensamt forum där all undervisande personal kan träffas tillsammans.

Lärare i de teoretiska ämnena uppger att det finns för lite tid för samplanering av skolans uppdrag tillsammans med den undervisande personalen i de praktisk- estetiska ämnena. Det framkommer även att lärare anser sig gå miste om information och pedagogiska diskussioner då de inte deltar vid utvecklingsmötena. Av intervju med elevhälsopersonal framgår att den undervisande personalen i de praktisk- estetiska ämnena inte deltar i skolans arbete med stöd till elever i samma utsträckning som övriga lärare.

Kunskapsakademins arbetssätt består i stora delar av ämnesövergripande undervisning. Detta arbetssätt tillsammans med det faktum att en stor andel av den undervisande personalen saknar lärarutbildning ställer särskilt stora krav på samarbete och samplanering. Det är viktigt att all undervisande personal får ta del av diskussioner om till exempel stöd, betygssättning, kunskapsutveckling och värdegrundsarbete.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte i alla avseenden uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling beskrivs ett antal förebyggande insatser som ska genomföras under det kommande året. Vissa av de förebyggande åtgärderna är generella och saknar tydlig koppling till en aktuell kartlägg-

ning av verksamhetens behov. Skolan har identifierat vissa problemområden som till exempel arbetsro och dåligt språkbruk men det framgår inte av planen på ett tydligt sätt vilka åtgärder skolan ska vidta för att komma tillrätta med dessa problem. Vidare saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att elevernas behov av särskilt stöd utreds och att åtgärdsprogram utarbetas i de fall i de fall utredningen visar att särskilt stöd behövs.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Vid Kunsapsakademin har det utarbetats åtgärdsprogram i ämnena svenska, matematik och engelska. Tillsynen visar dock att det finns elever som inte har fått godkänt terminsbetyg i andra ämnen än de ovan nämnda, utan att åtgärdsprogram har utarbetats. Av intervju med lärare framkommer att det finns elever i årskurs 9 som de bedömer riskerar att inte nå målen i alla ämnen i slutet av årskursen. Inte heller i dessa fall har åtgärdsprogram utarbetats.

Av intervju med elever som inte fått betyg i ett visst ämne framgår att skolan varken utarbetat åtgärdsprogram eller erbjudit stöd innan tiden för betygsättning.

Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att behovet utreds och om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Således ska stödbehovet alltid utredas om en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, vilket kan vara fallet om en elev riskerar att inte nå målen, men åtgärdsprogram behöver endast utarbetas i de fall utredningen visar att eleven är i behov av *särskilt* stöd.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att bestämmelserna om åtgärdsprogram efterlevs även i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. All undervisande personal måste göras medvetna om detta. Rektorn måste även säkerställa att stödåtgärder sätts in inom ramen för ordinarie undervisning så snart det framkommer att sådant behov finns. När utredningar görs och åtgärder vidtas är det viktigt att detta dokumenteras på föreskrivet sätt.